

■ FORUM

Maiorz u proporz: La resposta è oz evidenta

DA GIUSEP NAY,
ANT. PRESIDENT
DAL TRIBUNAL FEDERAL

Gea, ella è vairamain quai, dentant mo sch'ins tschenta la dretga dumonda e respecta era la costituziun federala.

Duai l'elecziun da deputadas e deputads dal cussegl grond garantir ch'ils differents cumins da noss chantun, cunzunt er ils pitschens tranter quels, sajan represchentads commensuradamain en il parlament? U duain las partidas politicas esser represchentadas proporziunalmain tenor il dumber da votantas e votants che sustegnan ellas? La resposta è da chattar cun sa dumandar co la politica sa fa realmain en il cussegl grond. Tschent'ins e respund'ins quella n'è la decisiun tranter maiorz u proporz betg pli greva.

Las fracziuns dal cussegl grond, ch'èn quellas che fan la politica en il parlament, na sa cumponan betg da represchentantas u represchentants da cumins cun interess specifics, ma-

bain da deputadas e deputads che fan part da quella u tschella partida cun lur differenta orientaziun politica. Vul la veglia dal pievel electoral esser represchentada correctamain en il cussegl grond sto la procedura d'elecziun da quel perquai procurar che las fracziuns hajan lur forza tenor il sustegn che votantas e votants dattan a la partida respectiva. Mo alur ha lur veglia ed opiniun politica la dretga paisa tar las decisiuns dal parlament e reflectescha il maletg politic da noss parlament il maletg da las opiniuns politicas da votantas e votants sco quai ch'i s'auda en ina democrazia!

Il proporz garantescha quai, entant che tar il maiorz – che ha gè sia muntada uscheditg sco ils cumins èn stads las grup-paziuns politicas decisivas – crescha ina disparitat: L'elecziun sa fa tenor cumins e la politica en il cussegl grond fan las partidas politicas cun lur fracziuns; quellas èn oz las forzas decisivas e na daitg betg pli ils cumins. Cun auters plets: è la represchentanza proporziunala da las partidas politicas decisiva, tge decisiuns ch'il cussegl grond prenda, sto era l'elecziun da quel succeder uschia che quellas èn represchentadas proporziunalmain tenor la veglia da votantas e votants.

La midada dal maiorz tar il proporz è – cunzunt vesì ord vista dal dretg da votar e d'eleger nunsfalsifitgà garantì en nossa costituziun federala – pli che necessaria vesì l'impurtanza politica dals cumins svanida e quella che las partidas politicas han oz.